

KUŽIŠ ?!

LIST ZA MLADEŽ - 30. STUDENOGA 2012. - BROJ 61

ISSN 1452-9181 COBISS.SR - ID 22583303

IZDVAJAMO:

TEMA: Nekultura rađa nasilje – 6-7

INTERVJU: Borko Horvat, fotograf – 8-9

STAJALIŠTE: Informacijska pismenost – 11

GLAZBA: Zion Crew – 20-21

FOTO MJESECA

Bili smo na Interliberu

KUŽIŠ ?!

List je besplatan

Osnivač:

NIU »Hrvatska riječ«

Nakladnik:

NIU »Hrvatska riječ«

Trg cara Jovana Nenada 15/II
24000 Subotica

Za nakladnika:

Ivan Karan

Urednik izdanja:

Davor Bašić Palković

Suradnici:

Antonija Sudarević, Ivan Kovač,

Ivana Rudić, Anita Klinac,

Donna Diana Prčić

Lektura:

Nikolaj Vasiljčuk

Korektura:

Mirko Kopunović

Tehnički prijelom:

Thomas Šujić, Jelena Ademi

Fotografije:

Antonija Sudarević, Vedran Jegić

E-mail:

kuzis07@gmail.com

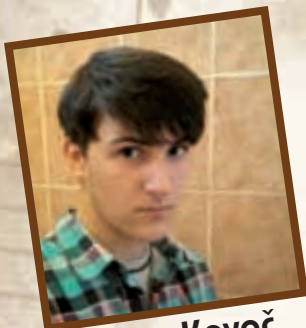
Web:

www.hrvatskarijec.rs

Tisak:

»Rotografika« d.o.o. Subotica

List izlazi uz potporu
Tajništva za kulturu i javno
informiranje Autonomne
Pokrajine Vojvodine,
kao i uz povremenu potporu
Ministarstva kulture
Republike Srbije

Ivan Kovač

Kiša

Mekana, ugažena trava ispred mog dvorišta davala je nikakve znake otpora. Drveće se njihalo u zanosu kao pod utjecajem opijenosti, dok je lišće boje banane i nara šantalo po pločniku. Jedino se zvuk oštrog vjetra probijao kroz ulicu. Savršen mir, savršeni studeni. Kapljice se slijevahu niz granje i zidove isuviše starih kuća u susjedstvu. Stari vinograd već izgleda jadno, s tek par preblijedjelo zelenih listova s pjegama. Potočići se počеше stvarati uz obronke ulice, tekući od kraja prema početku, noseći usput sićušne čestice prašine i zaborava. Oluk začē glasnije zvečati. Drveće se počē mahnitije njihati. Potočići postanu potoci, a ubrzo i rječice. Čitava ulica odisala je zadahom jeseni i teškog gradskog smoga. Poneki bi list tvrdoglavo zastao, opirući se moćnom toku kišnice, pogledajući na lišće koje se još uvijek lelujalo na drveću. Kiša je sve jače padala.

Ja sam sjedio za svojim stolom, pregledao nekakve papire na kojima mi je ostalo zapisano gradivo iz biologije kad sam bio zaboravio ponijeti bilježnicu, prstima sam tražio redke u kojima je falilo bitnih rečenica i dopisivao ih u bilježnicu. Složio sam veš, metnuo ga na svoje mjesto, pustio nekakvu glasnu pop glazbu koja ni u kom slučaju nije odražavala vrijeme vani. Zaljubljenom naivnošću skakutao sam od sobe do sobe, radeći svoje uobičajene poslove, bio sam sretan. Tek kad sam se s krpom za prašinu približio prozoru, primijetio sam hladne kapljice kiše na prozoru i travi. Iako se ove kapljice nisu ni po čemu razlikovale od bilo kojih drugih koje sam viđao u Bosni ili na hrvatskom primorju ili istočnom Banatu, odjednom me udari takva snažna misao, koja je u isto vrijeme bila beskonačno besmislena i beskonačno genijalna, da sam ostao u mjestu ukopan, zureći na ulicu.

Rukom dodirnuvši ledeno staklo, mogao sam osjetiti posvećenost i žrtvu te malene kapljice koja je nesebično klizila niz prozor. Njena je zadaća bila pokvasiti suho tlo, donijeti vodu, donijeti život, osvježiti ljude i životinje, promijeniti. Klizeći niz moj prozor, ona nije promijenila ništa. Pala je na sims, odakle je skliznula na još suh putić koji je vodio oko moje kuće, i tu je završila svoj životni vijek. Dug je put od oblaka do tvrde zemljice.

Kondenzacijom, ta se ista kapljica, koja je sada umrtvljeno ležala u mom dvorištu, odvojila od svog sigurnog doma od kojeg nije imala razloga otići. Sve uvjete neophodne za sreću i ljubav imala je tamo, pod okriljem svog očinskog oblaka. Iako bismo tu kuću mogli nazvati prešćeničkim patrijarhatom, ipak je na stupnju najviše sigurnosti – zaštićena od negativnih utjecaja mladeži, od smrtonosnih virusa demencije, od zaraze televizora i računala, od rata, sukoba, svađa i krvi. Sve to ipak nije dovoljno. Malenoj kapi kiše nije dovoljna ta sigurnost. Nije dovoljno samo postojati i poput parazita živjeti na račun nekoga za koga znate da vas nikada neće napustiti. Njoj je potreban smisao, potreban joj je znak da je zapravo i postojala, da nije samo lutka, nego da je život.

I zar se onda ne bismo mogli svi poistovjetiti s ovom oronulom kapljicom kiše, koja, evo, već treću minutu umire na mom pločniku? Što bude kad udarimo o prozor?

Na milijune i milijarde kapljica dostiglo je željene ciljeve. Obrušile su se na travu, žito i trešnje, okupale su ih svojom milošću i ljepotom, dale su nadu. One nesretnije sručile su se na čovjekovu glavu. Pomislio sam na koliko je tih nesretnih kapljica usmjeren gnjev i ohola mržnja, samo zato što su smogle dovoljno hrabrosti za više dobra i bolje sutra. Pomislio sam koliko je dobrih ljudi u svijetu na koje je usmjeren bijes i srdžba, samo zato jer traže smisao svog života, evaluaciju njihova bitka. Pomislio sam koliko ljudi ne cijeni kišu.

ANA DUJIĆ, UČENICA TREĆEG RAZREDA SRIJEMSKOMITROVAČKE GIMNAZIJE

FOLKLORAŠICA I RECITATORICA

Učenica trećeg razreda srijemskomitrovačke gimnazije Ana Dujić svoje je slobodno vrijeme posvetila folkloru, hrvatskoj književnosti i povijesti, te recitiranju. Ova aktivna članica Hrvatskog kulturnog centra »Srijem - Hrvatski dom« ima želju jednog dana postati profesorica hrvatskog jezika ili povijesti i raditi u hrvatskim odjelima u Vojvodini.

Kada si se počela baviti folklorom?

Folklorom sam se počela baviti kada sam imala 10 godina i to sasvim slučajno. Sjećam se kako sam došla na probu dječjeg crkvenog zbora, a poslije nas su probu imali folklorci. Kad je naša proba završena koreograf mi je rekao da ostanem na probi kako bih samo vidjela što oni sve rade. Ostala sam na probi, svidjeli su mi se plesovi, nošnje i društvo i tako je počelo moje igranje koje još uvijek traje.

Što te je najviše privuklo tome da već osam godina redovito plešeš?

U početku su to bili druženje i nastupi. S folklorom smo puno putovali i tako također stjecali nove prijatelje. Kasnije, kada sam prešla u stariju skupinu, folklor je postao jedan dio mene i sad ga stvarno jako volim.

Koju koreografiju i nastup bi izdvojila kao najdraže?

Svaka mi je koreografija draga i lijepa na svoj način. Ako već moram izdvojiti neku, neka to bude »Srijem«. Puno smo putovali i posjećivali razna mjesta u Hrvatskoj, najviše u Slavoniji, tako da sam upoznala i mnoge koreografije i nošnje iz Hrvatske. Također smo gostovali na raznim festivalima, proslavama i koncertima u Vojvodini, a svake godine nastupamo i na »Srijem Folk Festu«.

Već četiri godine pohađaš nastavu iz predmeta hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture?

Bila sam osmi razred kada je u školu uveden predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture. Odmah sam se upisala, kao i moj brat Stjepan i sestra Irena. Jako sam sretna što imam priliku pohađati ovaj predmet, jer u školi nismo imali priliku učiti bilo što vezano za Hrvatsku. Htjela sam saznati što više o svojoj povijesti, upoznati zemljopis svoje matične države, običaje, kulturu, kao i bolje naučiti hrvatski jezik. Nažalost, u srednjim školama pohađanje hrvatskog jezika još nije omogućeno, ali se već dvije godine okupljamo u Hrvatskom domu ili u crkvenoj dvorani i tamo nastavljamo učiti o našoj povijesti, kulturi i jeziku.

Redovito sudjeluješ na literarnim natjecanjima, kao i na recitatorskim smotrama vezanim uz hrvatski jezik...

Da, jako volim književnost, a samim tim i pisati sastave, te recitirati. Pisala sam sastave za natječaj »Zlatna ribica«, kojeg organizira Hrvatska matica iseljenika u Rijeci, a ove godine i za natječaj »Moj lijepi zavičaj«, kojeg su raspisale hrvatske institucije i ustanove u Vojvodini. Redovito nastupam na Pokrajinskoj

smotri recitatora na hrvatskom jeziku u Subotici, a volim recitirati i kad imamo večer hrvatske književnosti u Hrvatskom domu ili u crkvenoj dvorani. Svi moji sastavi, kao i većina recitacija, imaju veze s Hrvatskom i odražavaju moju ljubav prema njoj.

Kakvi su tvoji planovi nakon završetka gimnazije?

Nakon završetka gimnazije definitivno sam odlučila studirati hrvatsku književnost ili povijest, to je ono što me najviše privlači. Voljela bih da mogu to studirati u Novom Sadu radi blizine pri-

jatelja i obitelji, ali ako se ne otvori takav smjer, planiram otići u Osijek ili Zagreb. Željela bih jednog dana postati profesorica hrvatskog jezika ili povijesti te predavati hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture, ili raditi u hrvatskim odjelima. Sve ovo je još jako daleko, ali je to ono što želim i što mi daje volju da učim.

Dario Španović

ANKETA MEĐU UČENICIMA 2. F

Gimnazija polako otvara vrata uma i srca

Subotička gimnazija ima lijepu tradiciju. Osim što pruža dobro obrazovanje, ona oplemenjuje mladog čovjeka, otvarajući mu nove svjetove. U anketi koju smo proveli u 2. f odjelu

pokušali smo saznati koliko je ona danas značajna đacima koji je pohađaju.

Piše: Maja Brustulov

Marija Sudarević: Škola je dobra, društvo je dobro i uz njih je učenje lakše. Puno mi znači biti gimnazijalka radi fakulteta i upisa. Omiljeni mi je predmet njemački jer ga govorim jako dugo i željela bih ga i studirati.

Nataša Kovačević: Jako sam zadovoljna školom zato što daje široke mogućnosti obrazovanja za daljnje školovanje. Nisam još sigurna što bih željela studirati, ali svakako smatram da će mi gimnazija dati najbolje obrazovanje. Kao skroz odlična učenica, ne bih izdvajala omiljeni predmet i ne pravim razlike, volim sve predmete. Društvo je u redu i zadovoljna sam svojim odjelom.

Vedran Horvacki: Uvijek sam volio povijest i želio bih je studirati u Osijeku ili Zagrebu. Puno mi znači biti gimnazijalac iako treba puno učiti, ali društvo je super i to mi pomaže.

Karla Rudić: Sad u drugom razredu dojam o školi mi je drukčiji nego prošle godine. Treba učiti, a što se tiče društva, mnogo je bolje nego u prvom razredu, jer u prvom razredu smo imali neke delinkvente, ali to se sad 'raščistilo' i bolje je. Puno mi znači biti gimnazijalka. Od predmeta najviše volim hrvatski i srpski jezik, ali ne planiram studirati nešto od toga. Zapravo bi mi najveća želja bila da upišem Akademiju dramskih umjetnosti u Zagrebu, smjer gluma.

Martina Vojnić Tunić: Nemam baš puno toga za reći, ali sviđa mi se gimnazija i već sam odlučila upisati medicinski fakultet, za kardiologa ili hirurga.

Deniza Zekaj: U prvoj mi je godini bilo teško i čak sam razmišljala ispisati se. Međutim, drago mi je da to nisam učinila jer situacija se promijenila, prilagodila sam se i sad mi je dobro. To važi i za društvo, u drugoj godini smo se svi mnogo više zbližili. Treba učiti, ali ako imamo dobre radne navike, možemo stići sve. Kada bih morala odabrati omiljeni predmet, bio bi to srpski, jer mi se sviđa način na koji profesorica predaje gradivo. Ne znam još što želim studirati, ali voljela bih probati dermatologiju.

TEMELJI ODGOJA DOBIVAJU SE U OBITELJI

Nekultura rađa nasilje

Piše: Željka Zelić

Vjerojatnije je da ćemo smanjujući postotak nekulture u društvu smanjiti i postotak nasilja kojega je sve više, nego obratno

Kada sam prije nešto više od mjesec dana posjetila Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, gdje se davala opera Gioacchina Rossinija »Seviljski brijač«, nemalo sam, zajedno sa svima ostalima, bila iznenađena što u dvorani vidim lica djece u dobi od 12 do 15 godina, a bilo je istina i onih još mlađih koji su ondje došli sa svojim roditeljima (!!!). U prvi mah pomislila sam kako je praćenje opere s obzirom na njihovu dob i više nego teška zadaća te se postavlja pitanje svrsishodnosti njihova posjeta opernoj predstavi. Osim toga, pitali smo se svi skupa hoće li sadržaj opere koja je uz hrvatski prijevod davana na talijanskom jeziku te umješnost pjevača, uspjeti mladež održati mirnima i koncentriranim u odnosu na ono što se događa na pozornici. Po završetku trosatne opere s kratkom stankom od petnaestak minuta, moram priznati kako su sve moje sumnje bile potopljene, budući da se za vrijeme trajanja prvog, a i drugog čina u dvorani nije čula niti muha. Za svaku pohvalu.

Samo tri sata kasnije, po povratku doma, u subotičkoj Zagrebačkoj ulici promet je na dvadesetak minuta bio zaustavljen, budući da su djeca u dobi od 13-14 godina (a bilo je i onih »malo starijih« od 15-16 godina) u jednom od subotičkih mjesta za izlaskе pokazala nešto sasvim drukčije. Policajci s pendrecima i hitna pomoć imali su te noći posla, a ono što smo tom prilikom vidjeli svima nam je istjeralo bijes na usta. Poluodjevene malodobnice (tu naravno mislim na osnovnoškolke u dobi od trinaest do najviše petnaest godina), od kojih su neke jedva hodale (što od pijanstva, što od štikli od desetak i više centimetara na kojima ne znaju ni stajati, a kamoli hodati), stajale su nasred ulice zbunjene, neke su čak i plakale od straha..., a nešto dalje, unatoč prisutnosti policije, nekolicina mladića ispijala je votku zagrljena, da bi na samo stotinjak metara od policajaca umalo nastala nova tuča. Predmnijevam da je razlog dolaska policije i medicinske pomoći bila tuča ili neki drugi eksces, a kako god se okrene – nije bilo dobro. Spomenuta dva, dijametralno suprotna primjera, potaknula su otvaranje još jednog gorućega pitanja: kakve generacije danas stasaju i može li se u državama gdje je kultura, kada se planira državni proračun, nažalost zadnja rupa na svirali i nužno zlo, odgovornost za porast nekulture i nasilja u društvu opravdati samo nedostatkom financijskih sredstava, ili je pak to plod sveukupnoga nedostatka kulturne vizije i (ne)kulturne svijesti, u prvom redu onih »na vrhu« koji o tomu odlučuju, ali i svih drugih čimbenika s njima blisko povezanih?

Razumije se, intencija ovoga teksta, da iz gore spomenuta dva primjera ne bi bilo pogrešno protumačeno, nije predstaviti situaciju u Osijeku ili u Republici Hrvatskoj boljom nego je to u Srbiji, jer ona to i nije, budući da negativnih primjera, tj. nasilja, u obilju ima i među malodobnicima u susjednoj Hrvatskoj (kao što dobrih

primjera potpore kulturnim događanjima i posjeta djece kazalištima ima i u Srbiji), ali i puno bogatijim europskim zemljama u kojima se bilježi rast stope nasilja, a što je uzročno-posljedično povezano s općom devalvacijom kulturnih vrijednosti na makro kao i na mikro razini, o kojoj će u prvom redu biti riječi u tekstu.

Naslov iz »Blica« od nedjelje, 14. listopada, potvrdio je izvjesne sumnje od subotnje scene sa Zagrebačke ulice: »Svaki treći srednjoškolac se drogira i pije.«

Taoci osiromašene kulture

Proanaliziramo li malo dublje ekonomsku situaciju zemlje u kojoj živimo, jasno je da se u državi u kojoj građani jedva sastavljaju kraj s krajem (osobito nakon povećanja cijena životnih namirnica, ali i pojedinih komunalija), malo (tj. nedovoljno) novca iz državnoga proračuna izdvaja za kulturu. Kada kažemo kultura, ne mislimo tu na upitne sadržaje i formate koji u ovom tekstu neće imati mjesta, nego na poticanje stvaralačkih pothvata i razvijanje kulturne svijesti mladih generacija koje, nažalost, nemaju pred sobom uvijek dobre primjere. Hvale su vrijedna nastojanja pojedinih nastav-

nika i škola koji organiziraju skupne posjete kazalištima, ali oni su još uvijek u manjini. Kod nas su još uvijek popularniji televizijski formati kao što su Big Brother, Domaćine oženi se, Bračni sudija, Preljubnici, Paparazzo lov, Porodične tajne, Trenutak istine, Grand parada i Grand show, Nedeljno popodne s Leom Kiš i brojni drugi, o čijem sadržaju i nekvaliteti nije potrebno pisati, kako pozornost ne bismo skretali s važnijih zaključaka. Dobro je davno rečeno »Dajte narodu kruha i igara«, kao što je to radio Neron, i bit će zadovoljan. Štoviše, potaknut ćete trajnu kolektivnu amneziju na sve loše čemu smo godinama izlagani. Našem, ionako osiromašenom društvu drugo ni ne treba, kako bi barem na trenutak zaboravilo na probleme kao što su nezaposlenost, besparica, siromaštvo (ponekad više duhovno nego materijalno), loša politička situacija, besperspektivnost i dr.

Prema rezultatima istraživanja »Kulturni resursi okruga Srbije«, koji su u prosincu 2011. godine predstavljeni u istoimenoj publikaciji koja je nastala na temelju trogodišnjeg istraživanja Zavoda za proučavanje kulturnog razvitka, »ne postoji općina u Srbiji u kojoj nema institucija kulture, najrjeđe su zastupljene galerije i profesionalna kazališta, a petina općina nema za izdvojiti ni 5 eura za kulturu po glavi stanovnika«, neki su od rezultata spomenutog istraživanja. U usporedbi s nama, Italija primjerice izdvaja čak 117 eura za kulturu po stanovniku.

S obzirom na te podatke, postaje jasno zašto je sve manje kulturnih manifestacija i događanja, pa i u našem gradu. Dodamo li tomu opću nezainteresiranost za takve događaje (čak i za one na koje je ulaz slobodan), jasno je kako nije čak uvijek financijski trenutak određujući, već nerijetko i nedostatak volje i zanimanja za kulturne sadržaje.

S druge strane, prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, prosječna zarada, bez poreza i doprinosa, isplaćena u kolovozu u Srbiji iznosila je 42.122 dinara. Dodamo li tomu povećanje PDV-a, kao i brojna poskupljenja koja su nas dočekala u listopadu,

ni oni s prosječnom plaćom ne mogu podmiriti prosječnu potrošačku košaru, a kamoli oni koji primaju minimalac ili imaju više nezaposlenih članova obiteljskoga kućanstva. Logični je nastavak kako je malo onih kojima tijekom ili na kraju mjeseca ostaje novca za kulturne sadržaje i da će se pojedinci radije odreći kazališne predstave i gledanja dobrog filma nego duhana, slatkiša i dr.

Je li moguć izlazak iz mraka nekulture?

Situacija ni u Subotici nije bolja. Naprotiv. Zgrada Narodnog kazališta u Subotici, kako se zasad čini, neće biti gotova idućih pet i više godina (ovo prvo je idealna pretpostavka), a o sadašnjem prostoru u kojem se daju predstave, kao i uvjetima u kojima funkcioniraju kazalište i glumci, također nećemo ovoga puta jer bi tom problemu trebalo posvetiti poseban prostor. Dovoljno je samo reći kako se na predstavama u kazalištu uglavnom viđaju iste osobe, da je malo mladih, a sve više starijih. Mladi zapravo nemaju prilike razvijati svoju kulturnu svijest. Ne čudi stoga što primjeri (osobito u odijevanju, ali sve više i »mentalnoj svijesti«) postaju pojedinci koji zahvaljujući svojoj samopromidžbi osvajaju male ekrane, čije je smiješne snimke na Youtubeu pogledalo više od 5 milijuna ljudi i koji zapravo ne mogu sastaviti ni prostoproširenu rečenicu.

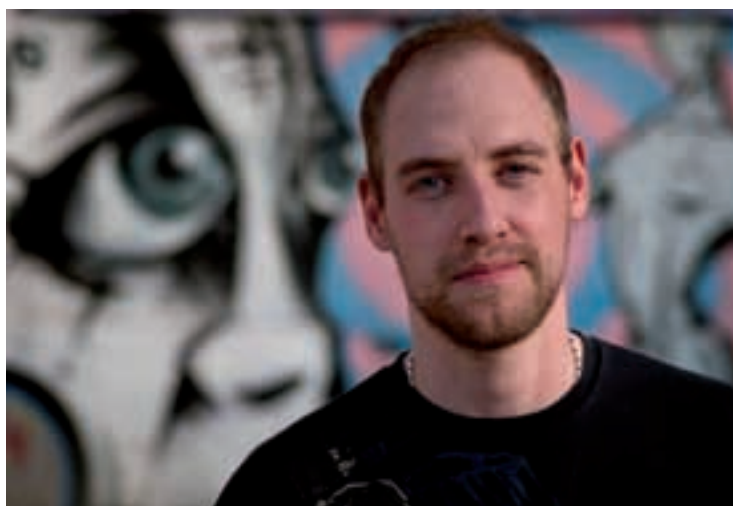
Zasigurno da među vama mladima koji ovo čitate ima više onih koji se nikako ne mogu ubrojiti u gore spomenute primjere, ali isto tako, sasvim je sigurno da su isti ti mladi osnove dobili u krugu svojih obitelji, gdje su njegovane neke druge i drukčije moralne, društvene i kulturne vrijednosti. Bez uvrede, ali razgovori koji se vode u pauzi koncerta turbo folk zvijezda i sličnih, i intelektualni razgovori koji se vode u pauzama nekih drukčijih koncerata, u predvorju kazališta ili kina, ne mogu se uspoređivati. Iako će mnogi reći kako, na žalost, današnje mlade većinom odgaja ulica, mnogi zaboravljaju kako se temelji odgoja dobivaju upravo u obitelji. Utoliko, ako su roditelji tijekom odrastanja svoje djece od njihove rane dobi koristili priliku više puta s njima posjetiti kino, sajmove knjiga, kazalište, operu i slične kulturne sadržaje, a potom s njima porazgovarati o onomu što su pogledali, poslušali ili pročitali, dijete će od malih nogu stjecati prije svega opću kulturu, a potom i naviku, tj. kulturu čitanja, slušanja i gledanja. Malo je vjerojatno (uz iznimke) da će nakon takvih dobivenih temelja dijete postati agresivno i sklono nasilju, budući da ga takva mjesta okupljanja neće previše zaintrigirati.

Stoga bi bilo dobro da premijere u našem subotičkom kazalištu ne posjećuju samo jedne te iste osobe koje su karte dobile na dar (još je žalosnije što na premijerama ima i praznih sjedala koja su praznima ostavili oni koji su karte dobili besplatno, a zbog nemogućnosti dolaska nisu svoje karte darovali nekom drugom), već da među starijima sjede i mlađe osobe koje će na taj način, premda možda neće dobro razumjeti sadržaj prikazanog, korak po korak izgrađivati određeni stav prema različitim pojavama u društvu, o kojima će u razgovorima s iskusnijima moći čuti nešto novo i na koncu izgrađivati kritički stav prema onomu što su vidjeli ili čuli.

Osnovna je dakle zadaća u prvom redu roditelja, a potom i sprege država-škola, razviti sustav, odnosno strategiju koja se ne bi završila samo na njenom donošenju (iliti popularnih akcijskih planova), jer takvih multipliciranih nam je uistinu dosta, već da se konačno maknemo s mrtve točke i da za početak barem jednu jedinu stavku spomenutih strategija provedemo u djelo. Vjerojatnije je da ćemo smanjujući postotak nekulture u društvu smanjiti i postotak nasilja kojega je sve više, nego obratno.

BORKO HORVAT, FOTOGRAF IZ SUBOTICE

Borko Horvat, dečko je pun energije i dobre volje. Sretan je kad je napolju divan dan, kad su oko njega pozitivni ljudi, i ono najbitnije – kad mu je u rukama fotoapararat. Razgovarali smo s Borkom i saznali kako se počeo zanimati za fotografiju i zašto je toliko voli.

KUŽIŠ?!: Kada si shvatio da te fotografija zanima?

Shvatio sam to kada sam vidio predivne fotografije pejzaža na internetu, pa sam se malo po malo interesirao o načinima na koje nastaju takve fotografije i krenuo polako u izučavanje.

KUŽIŠ?!: Kako si se fotografijom počeo baviti?

Sasvim slučajno iz znatiželje. Imao sam jedan običan kompaktni aparat kod kuće i gledajući na internetu fotografije sinu mi ideja - pa hajde da se i ja oprobam, što me to može koštati? Polako sam šetao, fotografirao, malo dotjerivao fotografije raznim programima i dobivao sve bolje rezultate.

KUŽIŠ?!: Što kod fotografiranja najviše voliš?

Najviše volim momente koji se uhvate na fotografijama. Puno lijepih detalja, boja, predjela. Volim to što fotografijom mogu vječno zamrznuti neke savršene momente na koje slučajno naletim.

KUŽIŠ?!: Kako bi opisao posao fotografa?

O tome se može diskutirati puno. Mnogo je žanrova fotografije i svaki je za sebe poseban, samim tim i lakši ili kompliciraniji za fotografa. Po mom mišljenju posao fotografa je prije svega zabavan,

jer jednostavno gledaš neke kadrove i u sebi zadovoljavaš zamisao kako bi taj kadar trebao izgledati. S druge strane, ponekad zna biti i jako naporan, pogotovo kada su u pitanju neki događaji, pa je tu puno ljudi, pa ih treba namjestiti, uhvatiti pravu emociju na ljudima. Mene ispunjava zadovoljstvom rezultat koji postignem i uvijek me nekako usreći.

KUŽIŠ?!: Voliš li više fotografirati prirodu ili ljude?

U početku je to bila priroda a manje ljudi, ustvari skoro da ljude nisam niti fotografirao, a danas je to obratno, nekako me fotografiranje ljudi više privlači nego fotografiranje prirode. Mada vrlo rado odlazim u šetnju kako bih fotografirao prirodu, to me nekako opušta.

KUŽIŠ: U Subotici ima puno fotografa amatera, što je to što te izdvaja?

Odlično pitanje, iskreno, nemam pojma. To je možda zbog moje vesele i nasmijane naravi pa imam lakši pristup ljudima, možda zbog toga što imam mnogo poznanika, možda neki moj stil fotografiranja, koji je drukčiji od ostalih u smislu da nije 100 posto savršena fotografija (nije horizont ravan, boje su možda malo jače ili slabije, kadar nije po fotografskim pravilima/normama), ili možda fotografije s mjesta na kojima je malo ljudi bilo, a kamoli fotografa. Mislim da je taj neki slobodni stil i pristup fotografiji ono što me je proguralo među masom fotografa u gradu.

KUŽIŠ?!: Čuli smo kako si prvi ozbiljniji fotoapararat osvojio svojim talentom, naime, dobio si ga kao nagradu za najbolju fotografiju na natječaju magazina »PS press« na temu »Ljeto u mom objektivu«...

Dobro ste informirani, moram priznati. Da, poslao sam fotografije na spomenuti natječaj i iskren da budem, pomalo sam i

zaboravio na njega, ali nakon mjesec dana objavljeni su rezultati. Za nagradu sam saznao slučajno. Naime, prijatelj mi je na Facebooku postavio link s rezultatima i napisao: »Ni ne hvališ se za prvo mjesto.« Ja onako izgubljen odgovorio sam mu: »Kako, što, ma nema šanse, nemam pojma o čemu ti pričaš.« Provjerio sam na portalu i tu je počela euforija. Nekoliko dana nakon toga otišao sam po nagradu u Beograd i moram priznati, to je najljepše putovanje ikada, šećeš ulicom i nasmijan si i presretan. Tu je počela nova era fotografije za mene.

KUŽIŠ?!: Radiš, studiraš i fotografiraš... Spavaš li ti uopće?

Dobro pitanje, kad nađem vremena – spavam. Šalu na stranu, spavam, odmorim se dovoljno kako bi sutrašnji dan mogao proći kako treba. Ima dana kad je energija na izmaku, onda dam sebi oduška i cijeli dan provedem odmarajući se. Kada nešto voliš, a to te i opušta, nije problem naći vremena. Sve se može kad se hoće i ako si dovoljno uporan. Bitno je ne odustati, a sve ostalo dolazi samo.

Antonija Sudarević

DNEVNIK JEDNE BRUCOŠICE

ZAGREB NIGHT LIFE

Petak u Zagrebu. Od ponedjeljka smo mislili na ovaj dan koji je za nas mlade poput pravog malog blagdana – uživa se i zaboravlja na realnost na 24 sata. Ništa nas ne može toliko iznervirati, jer je petak jednostavno »stvoren za zabavu«. Jedino što je potrebno je malo dobre volje i ekipe spremne za najluđu noć. Ne mogu reći da smo svi isti i jednako raspoloženi, ali za sve one koji vole nazdraviti za početak vikenda, odnosno kraj radnog tjedna, klubovi i diskoteke otvaraju svoja vrata za vas.

No, pitanje je gdje se uputiti? Otići na svirku, na tamburaše, DJ-a...? Kad je glazba u pitanju, mišljenja i ukusi nam se često ne podudaraju. Pa, tako, netko će radije otići i plesati bez granica na mjesto gdje se rock sluša, dok će netko otići na komercijalu. Svatko će izabrati za sebe mjesto koje mu najviše paše i za koje ekipa kaže da je provjereno dobro. A, koja su to mjesta u Zagrebu?! Za vas sam pripremila kratak izvještaj...

CLUB ROKO

Roko je jedno od onih mjesta koja su stvorena za studente. Na prvo mjesto sam ga stavila također zbog dobrih cijena, nastupa izvođača iz čitave Lijepe Naše i drugih zemalja, kao i zbog odlične atmosfere. Za sve stanare studentskog doma »Stjepan Radić« postoji još jedna pogodnost kad je ovaj klub u pitanju. Taksu vam ne treba! Lokacija Roka je preko puta doma, pa je i iz tog razloga mnogo više posjećen. Glazba u Roku je komercijalna – prvo se puštaju strani pop hitovi, a potom slijede cajke.

THE BEST

... is the best. Često se kaže za ovu diskoteku da je najbolja kako zbog svoje tradicije, tako i zbog atmosfere koja diže na noge. Što se tiče interijera, ambijent je po mom mišljenju na razini svjetskih klubova. Treba ga doživjeti! Pušta se uglavnom house, a u sitnije sate D.J. pušta cajke. Također, odlična je to lokacija za sve koji su u domu »Stjepan Radić«, budući da se nalazi kod Sportskog parka »Mladost« na Jarunskoj cesti.

MOSCONI

Za neke je ovaj klub manje poznat, jer mu sama lokacija nije na nekom poznatijem mjestu – Folnegovićevo naselje. No, to nije ni bitno kad znaš da je provod zajamčen! Prilikom posjeta ovom klubu

oduševila sam se osobljem koje je bilo i više nego ljubazno. Sam me interijer nije baš impresionirao, ali to nije bio razlog da se ne provedemo najbolje što možemo. Postoje brojne pogodnosti koje treba popratiti ako želimo uštedjeti. Ulaz je besplatan do ponoći! Petak večer namijenjena je izvođačima koji su uglavnom iz Srbije i poznati su po svojoj folk glazbi.

TVORNICI KULTURE

Nalazi se u Šubićevoj ulici i ima dobar renome. Za sve obožavatelje alternative, rocka i sličnih glazbenih pravaca, ovo mjesto je #1 za posjetiti. Namijenjeno je za koncerte, pa tako ako pratite događanja na internetu, možda baš vaša omiljena grupa dolazi na svirku u Tvornicu. Samo se treba dobro informirati i zabava može početi!

PURGERAJ

Još jedno mjesto za ljubitelje rocka. Klub je smješten u središtu Zagreba na Ribnjaku i smatra se kulturnim prostorom za okupljanje rockera. No, i drugi glazbeni pravci su zastupljeni u ovom klubu koji obećava. Ovdje se mogu vidjeti i brojni poklonici bluesa, indie i elektro glazbe. Tako da, ako ste ljubitelj retro glazbe, posjetite što prije park na Ribnjaku gdje se i nalazi ovaj klub. Odlična je stvar što skoro svaki dan ima program, pa za one koji su nezasićeni, vječitom željom za bave i dobre glazbe, Purgeraj je prava stvar! Usput, piće nije toliko skuplo s obzirom na lokaciju.

HISTORY

Na prelijepoj Tkalči, gdje se kreće elita grada Zagreba, u relativno novom ambijentu otvoren je kafić, a ujedno i noćni klub History. Sam klub nudi razne varijante, može se čuti raznolika glazba - od hitova 90-ih, do rocka i housea, pa i cajki u sitnim satima...

MANSION

Za ovaj klub na Jarunu mogu se čuti samo pozitivni komentari. Elita Zagreba smještena je u ovu diskoteku gdje se uz dobre house ritmove uživa cijelu noć. Ako ste od onih što vole vidjeti slavne mlade glazbenike... Ulaz se naplaćuje 30 kuna, ali vrijedi svaku lipu. Toplo preporučujem!

Donna Diana Prčić

IZAZOVI SUVREMENOG SVIJETA

Ne znači da si pismen ako znaš čitati

Moramo sumnjati, moramo istraživati i biti kritički nastrojeni.

Informacijski pismena osoba iz informacije konstruira znanje

Svijet, pa i mi u njemu, mijenja se, a to važi i za pojam pismenosti. Nismo postali pismeni time što smo naučili u prvom razredu osnovne škole. Ta vrsta pismenosti nije bila dovoljna ni prije sto godina, a kamoli sada. Zato ću uvesti dva nova oblika pismenosti koji su neophodni – informacijska pismenost i medijska pismenost. Ponekad mislimo kako je dovoljno znati samo čitati, ali problem se rađa u onom trenu kada znamo pročitati nešto, a ne znamo procijeniti je li relevantno. Kada ne znamo gdje tragati za informacijom. Kada vjerujemo svemu što nam serviraju preko medija, odnosno kada nemamo potrebu preispitivati »istinu« koju nam nude. Većini će ova posljednja rečenica izgledati paranoično i nasmijati ih. A ja ću samo reći slogan emisije »Peščanik«: »Ako vam je dobro, onda ništa.« Ukoliko nije, onda dignite svoj glas i ne dopustite drugima da od nas naprave buduću generaciju »ispranih mozgova«, generaciju koja će obavljati posao bez da se zapita je li legitiman i legalan, generaciju koja će okretati glavu od nepravde, generaciju koju je Orwell predvidio u svom romanu »1984«.

Informacijska pismenost

Prvo ću razgraditi pojam informacijske pismenosti. Ova vrsta pismenosti odnosi se na sposobnost osobe da, kako sam prethodno navela, pronađe informaciju koja je vjerodostojna, relevantna i kojom će nadopuniti svoje znanje. Informacijski pismena osoba pristupa informacijama učinkovito, promišljeno i odmjereno, razvija strategiju istraživanja, koristi širok raspon različitih medija, ne zaobilazi klasične izvore, filtrira informacije, organizira informacije, priopćava svoje informacije imajući u vidu potencijalnu publiku, te rješava informacijski problem učinkovito, optimalno, etički i legalno. Informacijski pismena osoba iz informacije konstruira ZNANJE.

S tim u svezi, evo nekoliko savjeta za istraživanje prilikom pisanja eseja, seminarskih ili maturskih radova. Ukoliko istražujete pomoću poznatih internetskih tražilica, koristite ključne riječi i riječi koje vas asociraju na temu. Napravite čitavu kartu znanja o temi koja vas zanima. Izbacujte pojmove koji su irelevantni, izbacujte izvore koji su nepouzdan (Wikipedija, Britannica, seminari studenata); nepouzdan izvor mogu vas poslati u sasvim pogrešnom smjeru. Dobro razmislite prije nego li izaberete literaturu za vaš rad i uvijek se ograničite na nekoliko izvora čiju ste vjerodostojnost provjerili. Informacije koje imate predstavite tako da budu razumljive onima koji ih upijaju, način vaše prezentacije mora biti dobro iskonstruiran i ne smijete pretpostavljati što ljudi već unaprijed znaju.

Medijska pismenost

Medijska pismenost je dio informacijske pismenosti; putem medija primamo informacije, pa je informacijska pismenost zapravo korijen medijske pismenosti. Kroz povijest susretali smo se s raznim revolucijama. Iako još ne učimo o tome toliko, smatra se kako je naše doba informacijske revolucije. Korijeni te revolucije počinju Gutenbergovim strojem, ali kulminacija revolucije, njezin bum obilježava nastanak interneta, svjetske necenzurirane mreže. Nakon ovakvih promjena u svijetu informiranja, čovjeku više nije bilo dovoljno znati čitati, on se mora načiniti informacijski i medijski pismenom osobom. Mora evoluirati.

Pojam medijske pismenosti konačno je definiran na američkoj konferenciji o medijskoj pismenosti 1992. godine, te je ona

određena kao sposobnost pristupa, analize, vrednovanja i odašiljanja poruka posredstvom medija. Najvažnije stavke ove definicije za nas kao gledatelje, slušatelje i čitatelje, ili bolje rečeno medijske korisnike, je naša sposobnost analiziranja i vrednovanja informacija, odnosno poruka koje primamo. Države bivše Jugoslavije suočavaju se s ogromnim problemom kad se govori o slobodi medija. »Normalno« je da mediji služe za razne vrste razračunavanja, »normalno« je da izdavači pogoduju moćnim oglašivačkim tvrtkama, »normalno« je da mediji pogoduju političarima. Ukoliko se prisjetimo kampanje za ulazak Hrvatske u EU, vidjet ćemo kako se radilo na reportažama koje su »pro EU«, te

da se malo toga dokazivalo argumentima. Zagrebački tramvaji obloženi su EU simbolima, jedini medij za prikaz druge strane bili su grafiti po zgradama, koji su ilegalni pa samim tim i brzo cenzurirani. Ostaje nam internet koji je pretrpan informacijama koje su vjerodostojne, ali isto tako i onima koje su potpuno suprotne od vjerodostojnog.

Kako u ovoj zbrci znati izabrati informaciju? Kako objasniti nekom djetetu da se mediji služe manipulacijama kako bi nas privukli ili uvjerali u nešto što nije istina? Kako objasniti da na naslovnim stranicama novina pronalazimo vijest o raskidima poznatih parova? Zar je moguće da je to najaktualniji događaj toga dana, ili smo samo svi mi zaboravili što znači ta riječ? Moramo sumnjati, moramo istraživati i biti kritički nastrojeni! Ne smijemo postati krpene lutke u cenzuriranom svijetu. Jer nije to svijet nekolicine, to je naš svijet i svi se trebamo pitati.

Ivana Rudić

KUŽIŠ ?!

JUSTIN BIEBER

BESKONAČAN POPIS PLANOVA

Vrijeme je tvoje, ili nemaš vremena?

Prvi je korak osvještavanje

prioriteta – trenutačnih

i dugoročnih, a u svom

planiranju osim točnosti,

možda je najvažnije biti realan

Kada bismo šećući gradom samo slušali koliko se često spominje rečenica: »Nemam vremena«, vjerojatno bismo se začudili. Ne moramo niti prisluškivati, dovoljno bi bilo poslušati sebe i sigurno bi ove riječi bile jedne od češćih u našem govoru. Popis planova koji čekaju biti ostvareni kad bude vremena beskonačan je: pročitati neku knjigu, krenuti na tečaj stranog jezika ili plesa, početi trenirati, javiti se prijateljima s kojima se dugo nismo čuli, pospremiti sobu... I sve to čeka ono »kad bude vremena!« Koliko god pokušavali zagospodariti tim neuhvatljivim bjeguncem, uvijek se čini kako nam neminovno izmiče i ne da se ukrotiti. Koliko god kukali i jadali se jedni drugima, i dalje nam ostaje onaj osjećaj: »Kad bi bar bilo malo vremena za to.«

Dok mi mladi žalimo za vremenom kojeg nemamo sada i vidimo kako ga neće

biti dovoljno niti u skorijoj budućnosti, stari žale za vremenom koje je prošlo. Ako to usporedimo, ipak je naša situacija bolja. Možemo misliti kako je njihovo vrijeme bilo drukčije, da su oni sve nekako polako stizali. Ali, dani su i prije sto godina trajali 24 sata i čovjeku je trebalo isto toliko sna kao i danas. Jasno je, naše su se navike promijenile. Puno više novih mogućnosti imamo, ali nemamo i više vremena. Nikakve koristi od uspoređivanja današnjeg brzog života s nekadašnjim. Brzo vrijeme zahtijeva i brzo prilagođavanje, izbor i odluke.

OSVJEŠTAVANJE PRIORITETA

Prvi je korak osvještavanje prioriteta – trenutačnih i dugoročnih. Onaj tko je odredio cilj dana, tjedna, mjeseca, taj ga tek može ispuniti. Ne odnosi se to samo na velike ciljeve, već i na svakodnevne dužnosti. Upravo se one znaju oteti kontroli ako se izvršavaju u zadnji tren. Da bi se to izbjeglo, neka i one dobiju dovoljno prostora u dnevnim planovima. Nije osobito zanimljivo, ali za samomotivaciju, ciljevima ćemo nazivati i pospremanje ormara, odlazak u kupovinu, učenje i sve što moramo uraditi. Ambiciozni bi rekli kako se malim ciljevima stiže do velikih. Vrijedilo bi provjeriti jesu li upravo.

Nije dovoljno napraviti plan, najteže je pridržavati ga se. Možda je tu početak problema kod onih koji misle kako nemaju dovoljno vremena. Sve je lijepo isplanirano, ali nekim čudom vrijeme kao da projuri i opet dolaze one zloglasne riječi: »Nemam vremena.« Treba otkriti u kom grmu leži zec! Netko ili nešto je ukradlo vrijeme. Najčešći osumnjičeni su: Facebook, (ne)potrebni razgovori, od kojih su najopasniji tračevi - oduzimaju vrijeme, a da toga nismo svjesni; igrice na iphonu, serije, umor i još mnogi drugi. Sve njih treba razotkriti i u pravom trenutku spriječiti ih da nam ometu planove, tj. spriječe nas u ostvarivanju ciljeva.

ODMOR I REALNI CILJEVI

Umor je jedan od najčešćih razloga nestajanja vremena u užurbanom svijetu. No, zato što nemamo vremena, ne stignemo se niti odmoriti i krug se ponovno pokreće. Prije svih planova, treba se odmoriti i u svoje planove uključiti odmor. Odmara nije postaje pravo umijeće, jer ni spavanje ponekad nije dovoljno da odmori čovjeka. Možda je ključ odmora i u glazbi, dobroj knjizi ili filmu, šetnji? To svakito treba istražiti, ali jedno je jasno: nema svrhe krasti vrijeme od odmora, jer onda ono što ostane nije više tako funkcionalno.

U svom planiranju, osim točnosti, možda je najvažnije biti realan. Previše zacrtanih ciljeva neće dovesti niti do jednog ostvarenog. Zato, kako bi se izbjegao stalni osjećaj da nam nikako ne uspijeva sve uklopiti u raspored, treba se zapitati jesu li naši planovi realni i ono što se čini nemogućim ostaviti za kasnije. Dobro je postavljati si visoke ciljeve, no ako nas njihovo neispunjavanje počinje frustrirati, možda je bolje promijeniti svoje planove koliko je to moguće. Ako uspijemo uloviti nešto vremena tako što uklonimo ono na što ga uzalud trošimo, sigurno ćemo napokon moći uraditi i ono što nikada nismo stizali.

Vrijeme je novac, kažu neki. Ne, vrijeme je neprocjenjivo blago, ako ga iskoristiš na najbolji način.

Ana Ivković

SUPERMAN

SUPERMAN: BALINT VUJKOV

Sakupljač usmenog blaga

Balint Vujkov (Subotica, 26. svibnja 1912. - Subotica, 23. travnja 1987.) hrvatski je književnik, poznat kao najveći sakupljač i obrađivač narodnih djela hrvatske srednjoeuropske dijaspor. Više od pola stoljeća skupljao je ovo narodno blago i bilježio ga diljem Mađarske, Slovačke, Rumunjske, Češke, Vojvodine, Austrije, Kosova, te Like.

Pokraj odvjetništva, kao svog osnovnog zanimanja, i pravne struke, bio je - pjesnik, pripovjedač, pisac bajki, fantastičnih priča, dramatik, publicist, polemičar, esejist, romanopisac, pokretač i član uredništva više književnih časopisa, novina i narodnih kalendara.

U društvenoj sferi bio je aktivan i trpio reakcije. Tijekom ulaska mađarskih trupa u Suboticu 1941. godine bio je uhićen i zatočen kao nepodoban, a od strijeljanja ga je u zadnji tren spasio odvjetnik Kovács. U sukob s establišmentom ulazi i kao predlagač osnutka pododbora Matice hrvatske u Subotici koncem '60-ih, što su tadašnje vlasti onemogućile. Zbog svojeg otvorenog hrvatstva, vlasti su mu onemogućavale književni rad time što su mu oduzeli putovnicu, zbog čega nije uspio više poraditi na sakupljanju narodnih priča Hrvata iz Italije.

Sa suprugom Emilijom, rođenom Vukašinović, imao je sina Franju, poznatog odvjetnika i društvenog aktivista.

Hvale vrijedan višedecenijski rad Balinta Vukova aktualizira se svake godine putem manifestacije »Dani Balinta Vukova« u organizaciji Hrvatske čitaonice.

U Subotici postoji ulica prozvana po njemu, dok mu je spomenik postavljen u parku pokraj Gradske kuće. Portret Vukova naslikao je poznati slikar Gustav Matković, a dokumentarni film snimio je Rajko Ljubič. Po njegovoj pripovijetki »Čukundidino zrno ora« snimljen je i prvi animirani film na narječju bunjevačkih Hrvata. Na temelju njegovih djela realizirane su i dvije dječje slikovnice.

Iz bogate bibliografije Vujkovljevih djela mogli bismo izdvojiti ona netipična, poput fantastičkih pripovijesti »Bajka o mrtvom caru«, »Cviće« i »Kamen«; zabranjeni roman »Hajka po zatvorenom krugu«, »Mrsne pripovitke« erotskog karaktera.

Iz zapisa Lazara Merkovića saznajemo kako je Balint Vujkov najčešće pješice prolazio kroz sedam zemalja u kojima je istraživao Hrvate, a katkada i Srbe, u potrazi za narodnim blagom iz pradomovine.

Njegovo veliko djelo nije palo u zaborav, na internetu postoji preko 7 tisuća pogodaka, tj poveznica na njegovo ime. Njegov književni trag suvremena generacija može pratiti od Open library do Google booksa. Njegova bista može se naći na panoramskom istraživanju interaktivne karte Subotice, a knjige mu se još uvijek tiskaju i prodaju.

»Bunjevačke narodne pripovitke« iz 1951. mogle su se naći na kupindo.com za 650 dinara, a »Prašina po dugama« iz 1971. još je aktivna za 150 dinara. Izdanje »Biografije, Subotica« u kojem se nalaze životopisi naših znamenitih sugrađana, pa i Vukova, prodaje se na Amazonu za 14 eura, a »Cvjetove mećave« je 2006. digitaliziralo Sveučilište u Michiganu, SAD. Na superknjizari.hr »Mrsne pripovitke« u izdanju Dore Krupičeve iz 1997. godine prodaju se po 160 kuna. Hrvatska manjinska samouprava Segedina i Hrvatsko-mađarsko kulturno društvo Dugonics András organizirali su Balintove dane u Segedinu. Time je Vujkov uspio podići usmenu predaju preko pisane riječi do digitalnog zapisa. Uronivši u prošlost, osigurao joj je budućnost.

N. P.

10 životnih savjeta za svakog tinejdžera

Možda još uvijek život gledaš kroz ružičaste naočale i vjeruješ da dobro uvijek pobjeđuje zlo. Možda si već par puta pao/la direktno na glavu i na život gledaš kao na kaos u kojem sve ovisi o igri sudbine ili, pak prevrtljive sreće. Svatko prema svojim iskustvima stvara zaključke o životu te se onda u skladu s njima ponaša. Iako ti se može činiti da si sada jako pametan/na i da znaš odgovore na sva životna pitanja i probleme, pričekaj malo još koju godinu, dok te život ne udari svom snagom.

Naime, tek ćeš onda shvatiti koliko je udoban i lijep, zapravo savršen bio život dok su se starci o svemu brinuli, a tebe tražili tek solidne ocjene u školi. Ovome možeš vjerovati ili ne, ali činjenica je da nas sve život omekša, olabavi, uzme nam daha s vremena na vrijeme i baca nas na leđa. Saznaj životna pravila koja ti mogu pomoći da život sagledaš realističnije nego što ga možda sada gledaš.

1. ŽIVOT NIJE PRAVEDAN

Nažalost, moraš se naviknuti na to. Većina tinejdžera onu famoznu rečenicu: 'Ali nije fer!' kaže barem pet puta u danu. Nažalost, ljudi smo i teško nam je uvijek držati jezičak pravednosti ujednačenim. I, kao što to nije lako ni onima koji bi trebali biti pravedni, kao primjerice učitelji, isto tako i sam/a znaš da si nebrojene puta, namjerno ili nenamjerno, bio/la nepravedan prema drugima. Ponekad se tu umiješa i neka viša sila, ponekad neka viša teta, stric ili mama i tata. Pravda je doista teško uhvatljiva, a osim toga, dva čovjeka na istu stvar mogu gledati kao na pravednu i nepravednu pa 'ajde ga ti sad znaj!

2. SVIJET NIJE BRIGA ZA TVOJE SAMOPOUZDANJE

Svijet je egoističan i trči prema ostvarenju svojih ciljeva. Baš ga briga ako pri tome povrijedi kakvo malo biće i tako ga natjera da se na pet dana zatvori u svoju sobu. Samopouzdanje je nešto što trebaš razviti u sebi i ne dati da ti ga itko uzme. Težak zadatak, ali tko kaže da je život lagan?

3. SORRY, ALI NEĆEŠ ZARAĐIVATI VELIKU PLAĆU ČIM IZAĐEŠ IZ ŠKOLE

Zapravo, bit će dobro ako zaradiš i minimalac. Zapravo, bit ćeš sretan/na ako dobiješ i onu propisanu subvenciju kojom se poslodavci motiviraju za upošljavanje!

4. AKO MISLIŠ DA IMAŠ STROGU PROFU, ČEKAJ DA UPOZNAŠ SVOG ŠEFA

Kad nešto uprskáš, neće te pitati kako se osjećaš zbog toga, kada uprskáš i drugi put, neće ti dati jedinicu već će te poslati doma s radnom knjižicom ili će u najmanju ruku sve što radiš gledati preko nišana na kojem je tvoja zadnja velika greška još koju godinu, dvije, tri...

5. NIJEDAN POSAO NIJE SRAMOTAN

Još uvijek živimo u društvu u kojem su neka zanimanja na cijeni, a ona druga su manje cijenjena. Ipak, treba znati da nijedan posao nije sramotan – primjera radi, smetlari na Islandu su među najplaćenijim radnicima jer zimi čiste ulicama u ekstremnim uvjetima!

6. NISU STARCI ZA SVE KRIVI

Vjerojatno i danas voliš kriviti starce za mnogo toga, od manjka samopouzdanja do toga što nemaš love za tenisice kakve želiš. Da, oni su nam svima dali temelje, ali ne zaboravimo da imamo vlastitu volju (posebice sada, kada smo tinejdžeri) i da zapravo o mnogo toga sami odlučujemo, iako nam se tako ne čini.

7. ŽIVOT NIJE PODIJELJEN NA SEMESTRE I NEMA SLOBODNOG LJETA

Da, dok ideš u školu, imaš slobodno ljeto u kojem možeš plandovati. Kada kreneš raditi, zaboravi na sve to. Ako možda misliš da nastavnici imaju također cijelo ljeto slobodno – varaš se!

8. TELEVIZIJA NIJE STVARNI ŽIVOT

Pravi problemi se ne rješavaju u sekundi (prekinuti reklamama) i nećeš moći cijele dane provoditi u omiljenom kafiću.

9. BUDI LJUBAZAN/NA PREMA ŠTREBERIMA

Naime, velike su šanse da ćeš završiti radeći za jednoga.

10. UŽIVAJ U ŽIVOTU DOK MOŽEŠ

Da, naravno, roditelji su gnjavaža, škola je trn u nozi, ljubav te tjera u depresiju. Ali uživaj u svemu što imaš danas, kao tinejdžer, jer jednog dana kada se probudiš kao odrasla osoba, vidjet ćeš koliko si tada bio sretna/na!

(www.teen385.com)

URAGAN U NEW YORKU

Prohujalo sa Sandy

U dijelu Brooklyna zvanom Crown Heights, gdje se dopisnik Kužiša tada nalazio, na svakom trećem bloku vjetar je iščupao barem jedno drvo iz korijena

Strašne su se priče širile tjedan dana prije uragana koji je, sjećamo se toga itekako, nedavno poharao istočnu obalu SAD-a. Međutim, čitajući i slušajući vijesti u američkim medijima mogao se dobiti dojam da se tu dogodio ne samo uragan, vjetar s brzinom većom od 64 čvora (119 km na sat), nego i tornado, zemljotres, tsunami i vulkanska erupcija jednaka onoj koja je pokopala Pompeje. Da je bilo fatalno, jest, bilo je i preko stotinu poginulih, a materijalna šteta tek će se izračunavati. Već se sada spominje brojka od nekoliko desetaka milijardi dolara.

Iz prve ruke možemo potvrditi kako uragan Sandy nije došao iznenada. Njujorčani su bili na vrijeme upozoreni, pogotovo oni koji žive na obalama Manhattana, Brooklyna, Staten Islanda, Queensa i Long Islanda. Nije bilo prvi put da ih je zadesila ovakva katastrofa. Podsjetimo se, prošle nas je godine otprilike u isto vrijeme posjetio uragan Irene. Za svaki ovakav uzbudljiv event američka vlada, kao i nevladine organizacije, dobro se organiziraju kako bi pružili pomoć i utočište svojim stanovnicima. Svaki beskućnik tih je nekoliko dana imao siguran smještaj i hranu po raznim vojarnama, bolnicama, crkvama i domovima. No, neki od onih koji posjeduju kuće na obali mora oglušili su se, prema vlastitom priznanju, na upozorenja i odlučili ostati doma. Mnogi su to skupo platili.

Viša sila

Pastor Edwin Colon iz crkve Recovery House of Worship u Brooklynu, koji živi na Rockaway plaži u Queensu, priznao nam je na prvoj nedjeljnoj misi nakon Sandy, kako nije vjerovao predviđanjima: »Rekao sam

sebi da ne može biti gore od prošlogodišnjeg uragana, ako sam preživio to, preživjet ću i ovo. Tako sam odlučio ostati doma i dovršiti svoj posao na laptopu. U jednom trenutku, primijetio sam kako je šetalište ispred moje kuće preplavljeno. Brzo sam sjeo u auto da bi samo minutu nakon toga auto počeo plutati, a i ja s njime. Tada sam pomislio – gotovo je, umrijet ću. Čak sam i svojoj ženi i djeci, koji su tada bili u kući rođaka, napisao oproštajno pismo s uputama što da rade kad me ne bude. Pomolio sam se Bogu, znao sam da sam zgriješio što nisam slušao kada su mi rekli da napustim kuću. Oduvijek sam zamišljao kako ću na onaj svijet otići spašavajući nekog drugog, a ne ovako. Tada sam naišao na policajca koji mi je pomogao i s kojim sam zatim pješačio 4 bloka s vodom do struka. Bog je poslao policajca da me spasi iako sam se oglušio na upozorenja«, ispričao nam je pastor Edwin.

U unutrašnjosti New Yorka nije bilo poplava, ali je bilo drugih šteta. U dijelu Brooklyna zvanom Crown Heights, gdje se dopisnik Kužiša tada nalazio, na svakom trećem bloku vjetar je iščupao barem jedno drvo iz korijena. Auti koji su bili parkirani ispred postali su žrtve tog drveća. Srećom, nitko nije spavao, niti radio bilo što drugo u svom autu tih dana. Drveće je, doduše, odnijelo žrtve na Long Islandu gdje je palo na kuće koje su uglavnom i napravljene od drveta. Navodno ih takve prave jer sol koju vjetar nanosi s oceana izgriza cigle. Ovaj je put vjetar, pak, nanio ne samo sol, već i samu vodu, i to u ogromnim količinama. Živjeti na obali mora, ili oceana, nije uvijek prednost naspram života na nekom selu ili farmi u unutrašnjosti kontinenta. No, ovakve poplave znaju se dogoditi i u našim krajevima,

kao što je to ovih dana stanje na rijeci Dravi na hrvatsko-slovenskoj granici, gdje su neki stanovnici evakuirani, baš kao i u New Yorku.

(Bes)potrebna izolacija

Za mnoge je u New Yorku tih dramatičnih tjedan dana bio dobar izgovor da se ne ide na posao ili u školu, s obzirom da je cijeli sustav javnog prijevoza obustavljen, tako da se, primjerice, iz Brooklyna nije moglo ići za Manhattan metroom, već su dva dana nakon uragana omogućeni besplatni autobusi koji su prevozili putnike preko Manhattana i Brooklyn Bridgea. Mnogi su dućani zatvoreni, kao i knjižnice i banke. Veliki broj gradskih četvrti ostao je bez struje, a tako i bez interneta. Njujorčani, kao i stanovnici New Jerseyja, potpuno su bili izolirani od ostatka svijeta. Je li to doista bilo potrebno ili je to bio samo još jedan od predizbornih poteza kako bi se razni dužnosnici pokazali kao heroji prije 6. studenoga, za kada su izbori bili zakazani, ostaje na nama da zaključimo.

Tomislav Perušić

Benzin za Njujorčane

Dugi redovi pješaka s kanisterima u ruci pred benzinskim crpkama, gdje su vlasti dijelile po 45 litara benzina svakome besplatno, podsjetili su nas na neke od scena iz naše prošlosti od prije desetljeće i nešto, baš kao vožnja, tj. prodaja benzina po principu par/nepar, što je jugoslavenski izum s početka 80-ih godina prošloga stoljeća.

HI TECH / ZNANOST

»Nova Zemlja«

Znanstvenici koji su u potrazi za »novom Zemljom« pronašli su još jedan planet koji bi mogao biti naseljiv, objavio je BBC. Nalazi se u sustavu zvijezde HD40307 i masom je sedam puta veći od Zemlje. Već je ranije utvrđeno kako zvijezda HD 40307 ima tri planeta, no svi su oni bili preblizu da bi na njima moglo biti vode u tekućem stanju. Novo istra-

živanje predstavljeno u časopisu Astronomy and Astrophysics pokazalo je kako u istom sustavu postoje još tri planeta među kojima i jedna Super-Zemlja u nastanjivoj zoni. Astronomi ističu kako će trebati provesti dodatna istraživanja kako bi se potvrdile i druge moguće sličnosti ovog tijela nazvanog 40307g sa Zemljom. Zvijezda HD 40307 od Sunčevog je sustava udaljena 42 svjetlosne godine, što u kozmičkim razmjerima nije puno. Planet na kojem bi se moglo živjeti otkrili su istraživači iz mreže RoPACS (Rocky Planets Around Cool Stars) u jednom čileanskom opservatoriju koristeći specijalni uređaj Harps. Otkriveni je planet nadopunio popis od preko 800 dosad otkrivenih egzoplaneta.

Europa šalje
čovjeka na Mjesec

Europa se kani pridružiti Sjedinjenim Državama u slanju svemirskoga broda s ljudskom posadom na Mjesec, a Britanci se nadaju da će njihov astronaut prije kraja desetljeća odletjeti u duboki svemir.

O prijedlogu da se uključi u gradnju svemirskoga broda Orion za četiri osobe razgovarat će se u Italiji na ministarskom sastanku 20 članica Europske svemirske agencije. Bude li prijedlog prihvaćen, Europa će se prvi put uključiti u gradnju i lansiranje svemirskoga broda s ljudskom posadom. Među europskim kandidatima koji bi mogli poletjeti novim svemirskim brodom, a očekuje se da bude spreman do 2017. godine, bit će i britanski astronaut Tim Peake. On je pilot vojnog helikoptera, a izabran je prije tri godine i jedan je od šestorice novih europskih astronauta koji su na obuci u Njemačkoj. Kapsula Orion, službeno poznata kao višenamjensko vozilo za posadu, konstruirana je tako da nosi astronaute u misije od maksimalno šest mjeseci. Plan da se Europa pridruži SAD-u u gradnji svemirskoga broda rezultat je NASA-ine odluke da privatizira opskrbne i letove s posadom prema Međunarodnoj svemirskoj postaji (ISS), piše danas.net.hr.

Genijalac i futurist

Oko 2030. godine nanoroboti bi mogli popravljati i čuvati naše organe, što će nas činiti zdravijima i pametnijima. A u sljedećih 25 godina kompjutori će biti maleni poput krvnih zrnaca, te ćemo ih moći povezivati s mozgom bez operacije. Predviđanja su to čovjeka kojeg zovu 'vrhunski stroj za razmišljanje'. Mozgovi će nam biti produljeni "oblacima" znanja, koji će nam omogućavati da učimo u svakoj životnoj dobi. Bit ćemo u mogućnosti selektivno brisati pamćenje. Cijelo vrijeme ćemo funkcionirati unutar prividne realnosti, a do 2045. godine ljudi i strojevi će biti duboko integrirani – bit će stvorena nadljudska strojna inteligencija! To su samo neka od predviđanja jednog od svjetski najpoznatijih futurista Raya Kurzweila, koji je izumio softver za pretvaranje teksta u govor i osnovao sveučilište Singularity. "Vrhunski stroj za razmišljanje", kako ga je nazvao Forbes, predviđa da će do 2029. godine strojevi imati inteligenciju ravnu ljudskoj i moći će nas nasmijati ili rasplakati. Godinu dana kasnije bi i nanoroboti mogli popravljati i čuvati naše organe, što će nas činiti zdravijima i pametnijima. "3D printanje" će biti u široj uporabi nego što je to danas – ljudi će printati odjeću, igračke, bilo što, predviđa Ray Kurzweil, a piše danas.net.hr.

Na društvene mreže prijavite se lažno!

Korisnici Facebooka, Twittera i ostalih društvenih mreža trebali bi se njima koristiti pod lažnim imenom ili pseudonimom, savjet je dužnosnika britanske vlade. Andy Smith, čelnik internetne sigurnosti britanske vlade, kaže kako je korištenje pseudonima mudra odluka zbog opasnosti od krađe identiteta. Britanska vlada, naime, razmišlja o dopuštenju korištenja postojećih lozinki za pristup društvenim mrežama – pristupu vladinim stranicama na kojima građani apliciraju za razne olakšice, financijske potpore, putovnice, vozačke dozvole...

»Korištenje pravih imena i datuma rođenja na internetu plodno je tlo za kriminalce koji te podatke skupljaju i onda ih zloupotrebljavaju«, kazao je Smith a prenosi Daily Mail.

»Ako stavljate vaše prave podatke na društvene mreže, ne možete koristiti pravu kombinaciju podataka, jer ona može biti iskorištena protiv vas.«

Najluđa otkrića u 2012. godini!

Znanstvenici i istraživači u stalnoj su potrazi za novim i drugačijim svijetom, a prilikom tog napornog rada na površinu isplivaju i neka poprilično bizarna otkrića.

Žohari tragači – »Donesite žohare«, uskoro bi mogao biti prvi poziv upomoć iz ruševina zgrada nakon razornog potresa. Naime, američki znanstvenici otkrili su kako žohare mogu pretvoriti u biorobote i upravljati njima iz daljine. Cijeli projekt vodi do toga da ti kontrolirani žohari sudjeluju u potrazi za preživjelima ispod ruševina. Znanstvenici žoharima mogu upravljati pomoću elektroda koje su u njih ugradili. Mogu ih zaustaviti, uputiti ih da skrenu, a na laboratorijskim žoharima ujedno se nalaze i mikrofoni zahvaljujući kojima će spasilački tim čuti poziv za pomoć.

Stroj za prekidanje govora – Mrzite kad ljudi glasno razgovaraju u knjižnici, kazalištu ili u kinu? Illi ne možete smisliti osobe koje drugima jednostavno ne daju doći do riječi? Uskoro ćete možda te probleme moći riješiti »pucnjem iz pištolja« za prekidanje govora. Naime, uređaj SpeechJammer razvila su dva istraživača iz Japana, a riječ je o napravi koja prekida osobe koje govore na način da uz zakašnjenje od nekoliko mikrosekundi ponavlja riječi koje je ta osoba izgovorila. Radi se o jeki koju može čuti samo osoba koja govori, a koja nakon toga prestaje pričati.

Boca na koju se ne prima kečap – Svi se zasigurno sjećate udaranja po boci kako bi umak od rajčice koji se primio za stijenke iscurio u tavu ili na tanjur. To ponekad zna biti vrlo frustrirajuće. Rješenje za takve muke dolazi u obliku otkrića koje se zove LiquiGlide. Skupina inženjera i nanotehnologa stvorila je nov, neprianjajući premaz zahvaljujući kojem iz svih staklenih boca umaci izlaze bez lijepljenja. Najveći izazov prilikom izrade bio je pronalazak materijala koji su sigurni za zdravlje.

Svemir prestao formirati nove zvijezde

Većina zvijezda koje će ikad postojati već je rođena, sudeći prema najopsežnijim promatranjima noćnog neba ikad provedenima. Internacionalni tim astronoma, koristeći tri teleskopa – britanski infracrveni teleskop, Subaru teleskop na Havajima i veliki čileanski teleskop, proučavao je trendove formiranja zvijezda od najranijih dana postojanja svemira. Ekstrapolacija njihovih otkrića pokazala je kako je polovica svih zvijezda koje su ikad postojale formirana prije 9 i 11 milijardi godina, a ostatak u kasnijim razdobljima. Danas znamo da su mnoge zvijezde, uključujući i našu, vjerojatno nastale od prašine većih i starijih zvijezda od kojih su nastale supernove u najranije doba nakon nastanka svemira. Problem je u broju zvijezda koje je svemir iskoristio za rođenje novih zvijezda, u odnosu na broj zvijezda nastalih u kasnijem razdoblju, jer je u jednom trenutku došlo do naglog pada broja novorođenih zvijezda. Napravljene su snimke svemira definirane različitim vremenskim trenucima. Rezultati su jasno pokazali kako je polovica svih zvijezda koje su ikad postojale u svemiru nastala prije više od 9 milijardi godina, a preostala polovica nakon tog perioda. Na mrežnoj stranici teleskopa Subaru voditelj i autor studije David Sobral sa Sveučilišta Leiden piše: »Nastanak novih zvijezda u svemiru kontinuirano opada tijekom posljednjih 11 milijardi godina i danas je taj broj tridesetak puta manji nego što je to bio na svom vrhuncu, prije 11 milijardi godina. Ako se ovaj trend nastavi, u svemiru neće postojati više od 5 posto zvijezda. Jasno je da živimo u svemiru u kojem dominiraju stare zvijezde. Sve akcije u svemiru dogodile su se milijardama godina ranije!« Otkrića nam ukazuju na to da stopa stvaranja novih zvijezda usporava vrlo brzo nakon prve generacije od prije 9 milijardi godina. Na žalost, ovo izgleda kao da našem svemiru ponestaje daha. Studije predviđaju da ćemo za samo par milijardi godina možda vidjeti posljednju zvijezdu koja će ikad biti rođena. Ako ljudi požive toliko dugo, naravno, piše portal znanost.geek.hr.

INTERVJU: ZION CREW

Rasta Monoštorci

Zion Crew dolaze iz Bačkog Monoštora i sviraju reggae u kombinaciji s rockom. Nastali su 2008. godine. Ostvarili su zapažene nastupe diljem regije, a dosad su objavili jedan album »Rastamania« u izdanju SKC Novi Sad. Dok čekamo njihov drugi album, koji će svjetlost dana ugledati početkom iduće godine, razgovarali smo s članovima ovog zanimljivog deveteročlanog benda.

KUŽIŠ?!: Kako ste počeli s radom?

Zion Crew je oformljen pred 2008. godinu kao bend koji je trebao popuniti prazninu pred nastup Stillnessa. Dakle, ideja je bila sakupiti ekipu i odraditi par pjesama za rođendan Boba Marleya, međutim malo smo se zanjeli! Nakon te odlične svirke i sklopljenog prijateljstva s braćom iz Stillnessa i onih koji su bili samo na ispomoći, Nenad Trajković i Zoltan Katona odlučili su nastaviti svoj put prema Zionu i uz stalne članove – Miroslava Katalinca, Srđana Vinkova, Darija Levanga i Dejana Pavkovića sačinjavaju ekipu koja je odradila prvi album »Rastamania«. Nakon izlaska albuma, zbog privatnih obveza odlaze Nenad i Zoltan, a ekipi se priključuju Miroslav, Marko, Nemanja, Josip i Miloš, tako tako da bend danas sačinjava 9 glazbenika. Za one koji ne znaju, Zion u

rastafarijanskoj kulturi znači kraljevstvo nebesko ili raj. Za nas Zion znači mjesto otkuda dolazimo, ljubav koju širimo, naše korijene. Bački Monoštor je srce Gornjeg Podunavlja, stanište jelena, rijetkih ptica i zaštićenih biljnih vrsta. Mir i tišina, dakle idealno mjesto za punjenje baterija.

KUŽIŠ?!: Nastupali ste na festivalima u Srbiji i regiji. Koji vam je nastup osobno najdraži?

Sada ih ima već toliko da bi bilo nezhvalno spomenuti samo jedan nastup, pa prema tome spomenut ću tri. Prvi i onaj najveći koji je definitivno otvorio vrata našem bendu u Hrvatskoj i koji je ostavio najveći utjecaj, je onaj kada smo nastupali kao predgrupa tada još ne toliko poznatoj Dubiozi kolektivu. Tada smo pred prepunom dvoranom SKUC PAUK ostavili dobar dojam, nakon koga su uslijedili pozivi za legendarni KSET, uskoro i za Močvaru. Nadamo se i Tvornici, pa možemo reći kako smo svirali u svim najjeminantnijim klubovima u Zagrebu.

Banja Luka i Ex Yu Rock festival su nam otvorili vrata za bosansko tržište. Kod nas u Srbiji se držimo Vojvodine, najljepše nam je svirati pred svojim sugrađanima u Somboru ili na našem malom seoskom festivalu »Regeneracija«, koji se održava za

Dan Dunava. Beograd je još uvijek u fazonu da njeguje samo ono što izlazi iz njega, tako da je neki veći uspjeh moguć samo ako živiš i radiš tamo, a mi to nećemo niti želimo... Službeno smo iz Bačkog Monoštora i ne želimo zelenilo i mir zamijeniti beogradskim asfaltom i sivilom.

KUŽIŠ?!: Iza sebe imate jedan objavljeni album »Rastamania«. Možete li reći nešto više o njemu?

U današnje vrijeme nije problem snimiti album, nego pronaći izdavača. Tako sve više bendova zanemaruje fizički oblik albuma nego ga stavljaju »online«, što je i dobro i loše. Dobro je jer je danas internet idealno mjesto za promidžbu benda, mnogo toga ide brže nego prije, a loše stvari su to da nemaš u rukama svoj album, bend ostaje u matrixu, osim ako se sam ne odlučiš za tiskanje, snimci su loše producirani... Naravno, problem je kao i uvijek novac, dobar producent i dobar studio koštaju, a ovako je sve džabe. Mi smo tu imali sreće, ali smo se načekali. Nakon pobjede na PLUG IN festu u Srijemskim Karlovcima prikupljena su sredstva za snimanje prvog albuma kojeg kao producent i snimatelj potpisuje Aleksandar Vaci iz Sombora, koji je za tu prigodu preselio svoj studio iz Beograda

*Za nas Zion znači mjesto otkuda dolazimo, ljubav koju širimo, naše korijene *
Novi album kojeg pripremamo za početak 2013. donijet će svježinu i vedrinu*

za Sombor. Gotov materijal smo dobili za Uskrs 2009. a tek 2011. je taj isti materijal zapao za uši ljudima iz SKC-a Novi Sad koji su ga i objavili sredinom te godine.

KUŽIŠ?!: Tko je autor pjesama? Što vam je glavna inspiracija?

Za većinu pjesama s albuma »Rastamania« možemo reći da su korijeni još tamo u 90-im i raspadu SFRJ. Nije tematika rat, nego nevjerica u ono što nas je snašlo, to da je politika ljude natjerala da ubijaju, a političari su se u to vrijeme i dalje gostili i uživali dok su djeca i narod ispaštali. U tom su razdoblju nastale pjesme »Politika mraka« i »Ja ne želim vama zlo«. Ostale pjesme govore o našim životima i životima ljudi kojih znamo. Smatramo da se ljudi mogu lako pronaći u našim pjesmama, jer svi mi dijelimo ovaj život, ovo nebo i ovo sunce, istu sudbinu i iste probleme. Novi album »Korijeni«, kojeg pripremamo za početak 2013., donijet će svježinu i vedrinu, u bend su došli i novi ljudi pa ćemo mrak zamijeniti svjetlošću. Desile su se i neke lijepe stvari o kojima ćemo pjevati i, naravno kao i uvijek, širiti ljubav.

KUŽIŠ?!: Na prvom albumu imate i goste – Ninu Soriee i Yuriya. Kako je došlo do suradnje s njima?

Za gostovanje Nine Zelić, koja je inače iz Sombora, u pjesmi »All that 4\$« zaslužan je naš producent Aleksandar Vaci. Njegova je ideja bila da ona odradi vokalnu pratnju Miroslava. Znali smo već dobro za Ninu tako da nam je i bila čast što je prihvatila tu ulogu. A što se tiče Yuriya (Ivan Jurić) iz Stillnessa, do suradnje je došlo zbog izvrsnog prijateljstva između njega i Miroslava, kao i zbog nekoliko međusobnih svirki na kojima se pojavio kao specijalni gost Zion Crewa. Pjesma »Politika mraka« je bila idealna za njegovo gostovanje, a to što je on iz Splita i koristi ikavicu, zadnjim je stihovima dalo neku posebnu draž.

KUŽIŠ?!: Kako biste opisali vaš glazbeni stil, u koji žanr sebe svrstavate?

Pravac po kojem bi se okarakterizirali je rock 'n' reggae, mada tu postoji fuzija drugih pravaca, ali glavnicu čine ipak reggae, iz kojeg crpimo ljubav, i rock, pomoću kojega cijepamo atome. Interesantno je da je ovaj spoj i dobitna kombinacija za raznovrsnost generacija na našim svirkama. Nemalo se puta zadesilo da sviramo pred djecom, roditeljima, bakama i djedovima. Ne bih trebao zaboraviti ni naše roditelje od kojih dobivamo bezrezervnu potporu za to što radimo. Inače, danas je glazba toliko evoluirala da je teško biti poseban, u re-

giji nas uspoređuju s Dubioza kolektivom i Eyesburnom, malo dalje i s RATM-om, a mi kažemo – poslušajte album i nikakve druge sličnosti do crveno-zlatne-zelene boje nećete vidjeti, a kamoli čuti. Ipak, lijepo je znati da nas nekad uspoređuju s našim idolima, ali ipak naša priča koja dopire iz srca Gornjeg Podunavlja zauvijek će ostati original originala, osim ako se ne pojave još neki »rasta Monoštorci«.

KUŽIŠ?!: Zion Crew, čini se, bolje prolazi u Zagrebu nego ovdje kod nas. Kako to komentirate?

Možda je to zbog toga što smo »otpremili« našeg MC-ja Miroslava Katalinca, koji je inače rođen u Bačkom Bregu, na privremeni rad u Zagreb. Lakše se riječ »Ziona« upila tamo. Pritom, ako još dodamo iznimno prijateljstvo s bendom Stillness, naravno i onaj prvi koncert pred prepunom dvoranom PAUK s Dubioza kolektivom, vrata najvećih klubova su nam se širom otvorila! Ispada da smo u Zagrebu poželjniji gosti nego u Beogradu. Problem sa Srbijom je što su mediji i dalje mahom zaokupljeni događanjima u prijestolnici. Nedavno se desilo da su na nacionalnoj top ljestvici od desetog do prvog mjesta bili sve beogradski bendovi, a na regionalnoj TOP 20 MTV Adrie 6 bendova iz Srbije i nijedan iz Beograda.

Festival »Omladina« u Subotici

Festival »Omladina«, na kojem će se natjecati mladi neafirmirani glazbeni autori iz cijele regije, bit će održan 8. prosinca u Dvorani sportova u Subotici, od 19 sati. Od 193 autorske skladbe pristigle na natječaj, odabrano je 25 pjesama. Nastupit će izvođači i autori iz: Hrvatske, Slovenije, BiH, Makedonije, Crne Gore, Mađarske, Bugarske i Srbije.

U revijalnom dijelu programa nastupit će Bajaga i instruktori. Prateći program festivala uključuje i »Večer nostalgije«, u okviru koje će nastupiti poznati hrvatski kantautor Ibrica Jusić. Ova će večer biti održana 7. prosinca u Velikoj vijećnici Gradske kuće, od 19 sati.

Stray Dogg u Novom Sadu

Beogradski indie/folk bend Stray Dogg održat će 8. prosinca u Omladinskom centru CK13 koncer-

tnu promociju svojeg drugog albuma »Fire's Never Wrong«. Ulaznice se mogu kupiti po cijeni od 300 dinara. Stray Dogg je nastao 2010. godine. Njihov prvijenac »Almost« dobio je odlične kritike, a Stray Dogg za kratko vrijeme uspijeva privući veliku zainteresiranost publike. Nakon nekoliko nastupa s imenima kao što su Chinawoman i Scout Niblett, bend održava seriju uspješnih koncerata, među kojima i u Domu omladine na kojem prisustvuje više od 600 ljudi. Kako bend zvuči možete poslušati na <http://straydogg.bandcamp.com/>.

Prljivo kazalište nastupa u Beogradu

Dvadeset i šest godina poslije posljednjeg koncerta u Beogradu, Prljivo kazalište nastupit će u Kombank areni 22. prosinca s početkom u 20 sati. Karte se mogu naći na svim ovlaštenim

prodajnim mjestima CS Eventima, kao i na blagajnama Kombank arene, Bilet centra Beograd, Doma omladine i Ušće šoping centra. Online prodaja i rezervacije ulaznica su na www.kombankarena.com, www.eventim.rs, www.tickets.rs.

Prljivo kazalište je nastalo 1977. godine. Danas slovi za najveći hrvatski pop-rock bend. Dosad su objavili 16 albuma među kojima su: »Heroj ulice« (1980.), »Korak do sna« (1983.), »Zaustavite zemlju« (1988.), »S vremena na vrijeme« (1996.)...

Tiger Lillies u Zagrebu

Britanski cabaret trio The Tiger Lillies nastupit će 11. prosinca u zagrebačkom Kinu SC. Više od dvadeset godina rada, nepregledni niz objavljenih albuma, upotpunjen zavidnom količinom mjesecima unaprijed rasprodanih kazališnih produkcija, od The Tiger Lillies su stvorili instituciju koja gotovo nema ničega s čime bi ju se na svjetskoj razini dalo usporediti. Etiketirani od strane idejnog začetnika Martyna Jaquesa kao

»brechtovski punk cabaret«, The Tiger Lillies u svojoj glazbi zapravo objedinjuju brojne raznolike izraze poput gypsy swinga, ruskog i grčkog folka, talijanske opere, francuske šansone, ranog bluesa, flamenca i, naravno, belinskog cabareta tridesetih.

2 Cellos u beogradskom Sava centru

Duo 2 Cellos koji čine violončelisti Luka Šulić i Stjepan Hauser, nakon brojnih nastupa diljem svijeta, održat će koncert i u Beogradu 28. prosinca u Sava centru.

Atraktivan nastup i odlična uvježbanost hrvatskog dua dostigli su meteor-

ski uspjeh i veliku popularnost nakon što su na »You Tube« postavili svoje izvođenje pjesme »Smooth Criminal« Michaela Jacksona. Za samo nekoliko tjedana video je postao senzacija na internetu s preko 5 milijuna pregleda i donio im je potpisivanje ugovora s izdavačkom kompanijom Sony Masterworks, ali i poziv Eltona Johna da mu se pridruže na svjetskoj turneji.

preporuka

GLAZBA: Lana Del Rey – Paradise

»Paradise« je EP koji opisuje ono što Lana Del Rey radi najbolje: to je njen karakterističan zvuk, uz melankoliju 60-ih, bezbrižan život i ljubavnike. Koliko god zvučao beskrupulozno, a s druge strane melodično, čak rajske, »Born to Die: The Paradise Edition« ističe važne točke u životu izgubljene djevojke. Na albumu je 8 novih pjesama koje će slušatelja očarati i ispuniti željom da metaforu traži tamo gdje je nema. Ono što razlikuje »Paradise« od njegovog prethodnika »Born to Die« je simbolična umirujuća tema koja se simbiotizira s imenom albuma. Kao relativno nova umjetnica u svijetu glazbe, Lana je svoj stil uspjela vrlo zavidno održati, usput mu dodavši note grotesknosti i time se odvojivši od svog debitantskog komada. Uzimajući u obzir kišni studeni i nadolazeći prosinac, album je savršen za dane pod dekom i sa šalicom čaja.

I. K.

FILM: Skyfall

Najnoviji akcijski triler o agentu 007 koji se nalazi u velikoj opasnosti, a i njegova nodanost prema šefici M je na velikoj kušnji kada njezina prošlost izađe na vidjelo. Tajna služba MI6 biva napadnuta te agent 007 mora otkriti i uništiti prijetnju bez obzira na osobne žrtve.

Film »Skyfall« režirao je dobitnik nagrade Oscar Sam Mendes (»Vrtlog života«, »Put oslobođenja«). Scenarij za film napisali su Neal Purvis, Robert Wade i John Logan.

Gotovo svi recenzenti hvale film koji je jako kompleksan za jednog Bonda, te mnogi već vide utjecaj »Viteza tame: Povratka« koji je povišio standarde za akcijske spektakle. Kritičari su proglasili »Skyfall« za »pametna, sexy triler koji se već može kvalificirati za najbolji film o agentu 007«, »pun humora i topline«, te »trijumfalni povratak klasičnom Bondu«. Posebice hvale to što redatelj Mendes puno pažnje posvećuje karakterizaciji likova, a uz Daniela Craiga osobito hvale Javieru Bardemu, koji je proglašen najboljim bondovskim negativcem u posljednje vrijeme.

(filmski.net)

KNJIŽA: Irvin D. Yalom, »Kako je Nietzsche plakao«

U svojoj kratkoj ali burnoj čitalačkoj povijesti nisam naišla na knjigu poput ove. Inače, najviše volim knjige koje kupim kada želim sama popiti negdje kavu, a nemam niti jednu knjigu sa sobom. Ova knjiga se u mojim rukama našla baš tako. Nije to obična knjiga – to je knjiga koja nas uvodi u svijet medicine, psihologije i filozofije jednoga čovjeka koji je bio vapaj čovječanstva. Svatko tko je upoznat s Nietzscheovom filozofijom, Freudovom psihoanalizom i Wagnerovom glazbom pronaći će ovo djelo uzbudljivim, savršeno ukomponiranim, poučnim. A oni koji nemaju nikakvu predstavu o gore navedenim stvarima obožavat će ju zbog stila pisanja, zbog dubine osjećaja i misli, zbog surove iskrenosti o ljudskosti, te zbog načina na koji su nam likovi dočarani. Često sam, dok sam je čitala, imala osjećaj kako sam u istoj prostoriji s Freudom i Bauerom. Knjiga zbilja ima katarzičan učinak na čitatelja. Autor romana Irvin D. Yalom isprepleće povijesne događaje i one imaginarne, a pritom ne prelazi granicu pristojnosti niti iznosi ikakve kontradiktornosti. Učinio je velikane toga vremena opipljivim.

I. R.

KUŽIŠ ?!

LUKA NIŽETIĆ